

Hörsel efter cisplatinbehandling av äldre patienter – en retrospektiv multicenterstudie

Gabriella Lorentzi^{1,2,6}, Simon Lundström¹, Mimmi Werner^{2,6}, Göran Laurell³, Farhood Alamdari⁴, Johan Styrke^{1,7}, Johan Svensson⁵, Katarina Zborayová^{2,6}, Amir Sherif⁴

¹ Institutionen för diagnostik och intervention, Umeå Universitet, ² Institutionen för klinisk vetenskap, Otorhinolaryngologi, Umeå Universitet, ³ Institutionen för kirurgiska vetenskaper, Uppsala universitet, ⁴ Urologiska kliniken, Västmanlands sjukhus, Västerås, ⁵ Handelshögskolan vid Umeå universitet, Statistik-enheten, Umeå, ⁶ Öron-Näsa-Hals-kliniken, Neuro-Huvud-Halscentrum, Norrlands Universitetssjukhus, ⁷ Kirurgiska och urologiska kliniken, Länssjukhuset Sundsvall-Härnösand, Sundsvall

Bakgrund: Cisplatin har använts som cytostatikum sedan 1970-talet för att behandla solida tumörer, däribland urinblåsecancer. Muskelinvasiv urinblåsecancer drabbar framför allt personer över 65 år. Standardbehandling är neoadjuvant kemoterapi med cisplatin, följt av cystektomi.

Ototoxicitet är en känd biverkan av cisplatin. Tidigare studier har visat en signifikant cisplatininducerad hörselpåverkan hos yngre patienter men det finns mindre kunskap huruvida äldre påverkas i samma utsträckning vid cisplatinbehandling. Vårt syfte med studien var att öka kunskapen om detta genom att retrospektivt utvärdera hur cisplatin påverkat hörseln vid muskelinvasiv urinblåsecancer.

Metod: Inklusion: Patienter med muskelinvasiv urinblåsecancer(T2-4aNoMo) som åren 2012-2024 genomgått cisplatinbehandling och cystektomi med uppföljning i Västerbotten, Norrbotten, Västernorrland, Västmanland och Jämtland-Härjedalen. Genom journalgranskning inhämtades information om ålder, kön, hörselmätningar och hörselrelaterade symtom.

Resultat: 220 patienter erhöll hög-dos cisplatinbehandling. Medelålder 67 år (44-80 år) och 75% var män. Information om tonaudiogram saknas för 23 patienter. Tonaudiogram före cisplatinbehandling utfördes för 157 patienter och 49 patienter (24,8%) genomförde uppföljande hörselmätningar. Förnyat hörselprov utfördes i genomsnitt 24 månader efter avslutad cisplatinbehandling. T-test påvisade en statistiskt signifikant medelförsämring av hörtröskelnivåer efter cisplatin som tilltog från 5,7dB (1000Hz) till 11,1dB (8000Hz), p=0,001. Skillnad kvarstod efter justering för förväntad hörselförsämring relaterad till ålder och kön, baserat på standard SS-EN-ISO7029/2017.

Slutsats: Endast en av fyra patienter med urinblåsecancer som genomgår en potentiellt hörselskadlig cisplatinbehandling följdes upp med hörselmätning i fem svenska sjukvårdsregioner. I detta begränsade material noteras en hörselförsämring efter cisplatinbehandling som kvarstår efter justering för åldersrelaterad hörselförsämring och kön. Riktlinjer för uppföljning av hörsel bör ses över i denna patientgrupp.